

Sygn. akt V U 349/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. S. (1)

przeciwko Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania J. S. (1)

od decyzji Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 22 marca 2018 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt: VU 349/18

UZASADNIENIE

Likwidator Funduszu Alimentacyjnego Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. decyzją z dnia 22 marca 2018 r. – znak (...) – odmówił wnioskodawcy J. S. (1) umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu (na dzień wpływu wniosku tj. na 02.02.2018r.) w łącznej kwocie 13715,80zł .

W uzasadnieniu decyzji wskazano , że w niniejszej sprawie podjęcie decyzji o umorzeniu należności byłoby zaprzeczeniem celów, dla jakich ustanowiono instytucję prawną funduszu alimentacyjnego , bowiem zobowiązany , który posiada możliwość chociażby częściowej spłaty długu nie powinien być premiowany umorzeniem należności w tego funduszu. Takim zobowiązany jest w ocenie Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego J. S. (1) , który spłaca dług w systemie ratalnym .

Odwołaniu od powyższej decyzji złożył wnioskodawca , domagając się uchylecia decyzji i orzeczenia o umorzeniu obciążających go należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu.

W uzasadnieniu odwołujący się wskazał, że nie uwzględniono jego faktycznej sytuacji majątkowej i życiowej, a całe postępowanie prowadzone było w kierunku odmowy umorzenia wyżej wymienionych należności.

Likwidator Funduszu Alimentacyjnego Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Od czerwca 1998r. do września 2003r. ZUS wypłatach w zastępstwie zobowiązanego J. S. (1) na rzecz M. S. alimenty z funduszu alimentacyjnego – na podstawie prawidłowo skompletowanego wniosku przez Komornika Sądu Rejonowego w Złotoryi.

Z tytułu wypłaty świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego dłużnika – na dzień 02 luty 2018r. – posiadał zadłużenie wobec likwidatora funduszu alimentacyjnego na kwotę 13715,80zł.

W dniu 02 lutym 2018r. J. S. (1) złożył wniosek o umorzenie należności wobec funduszu alimentacyjnego w likwidacji.

Wniosek ten uzasadniony był trudną sytuacją zdrowotną i finansową zobowiązanego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. – decyzją z dnia 15 marca 2018r. – przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 06 lutego 2018r. tj. od daty złożenia wniosku, która to data była jednocześnie datą powstania niezdolności do pracy J. S. (1).

Renta po waloryzacji od 01 marca 2018r. wynosiła 873,54zł brutto, netto 751,92zł.

J. S. (1) zgodnie z orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS – z uwagi na stan zdrowia jest uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy na stałe.

Do 31 marca 2019r. wnioskodawca ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Z.

W orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazano odpowiednie zatrudnienie – praca w warunkach chronionych.

J. S. (1) leczony jest w związku ze znikomą funkcją prawego płuca. Jest to schorzenie w związku z którym leczony jest od kilkudziesięciu lat.

Leczony jest również na nadciśnienie tętnicze i od około 7-8 lat w związku z nawracającymi depresjami. Ma 80% ubytek słuchu.

Miesięczny całościowy koszt leczenia farmakologicznego wnioskodawcy to wydatek od 200zł do 300zł. Odwołujący nie wykupuje wszystkich leków.

J. S. (1) prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe.

Mieszka z byłą żoną, której własnością jest mieszkanie. Wnioskodawca zajmuje jeden pokój i miesięcznie byłej żonie przekazuje w formie przelewów kwoty od 450zł do 500zł z tytułu najmu części lokalu.

Dzieci zobowiązanego mieszkają za granicą.

Zobowiązany nie figuruje w operacie ewidencji gruntów i budynków jako właściciel lub współwłaściciel nieruchomości.

Postępowanie egzekucyjne z tytułu spłaty należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego jest zawieszona , gdyż J. S. (2) spłaca zadłużenie w ratach zgodnie z harmonogramami wyznaczonymi decyzjami wydawanymi przez Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. .

W dacie wydania zaskarżonej decyzji obowiązywał harmonogram do 04 czerwca 2018r. , a od 23 lipca 2018r. do 06 czerwca 2019r. wnioskodawca ma ustalony harmonogram spłat w kwotach po 100 zł miesięcznie .

J. S. (3) przez 5 lat odbywał staż w Inspektoracie (...) w Z.. Tam też starał się o zatrudnienie . Brak było etatu , ale możliwe było podpisanie umowy zlecenia , ale przed jej podpisaniem Komornik Sądu Rejonowego w Złotoryi przesłał informację o ewentualności zajęcia przyszłego wynagrodzenia z tego tytułu . W tych okolicznościach nie doszło do podpisania umowy zlecenia .

Wnioskodawca nie pracuje dorywczo i nie jest zatrudniony w zakładzie pracy chronionej .

Renta z tytułu częściowej , trwałej niezdolności do pracy jest jedynym źródłem utrzymania wnioskodawcy .

dowód:

- akta dotyczące wniosku z dnia 02.02.2018r. k.1-194 ,
- ksero decyzji ZUS O/ L. z dnia 15.03.2018r. k. 16-17 ,
- ksero przelewów miesięcznych na rzecz B. S. k. 19-20,
- przelewy dokonywane przez wnioskodawcę tytułem spłaty należności k.22-25,
- zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnych z dnia 29.03.2018r. i 18.05.2018r.k. 27-29,
- odpis nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 30,
- postanowienie o odrzuceniu pozwu przeciwko Powiatowemu Urzędowi Pracy w Z. wraz z uzasadnieniem k. 32-35
- odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Złotoryi z dnia 24.07.2018r. k. 26,
- odpis decyzji w sprawie zmiany warunków spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z dnia 06.07.2018r. k.36-37,
- zaświadczenia lekarskie i dokumentacja medyczna dotycząca leczenia wnioskodawcy k. 39-50,
- przesłuchanie wnioskodawcy e- protokół z rozprawy w dniu 26.09.2018r. k., 79-80 00:12:00- 00:32:40 .

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienia .

Tryb i przesłanki umorzenia zaległości wobec likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego reguluje obecnie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017r. poz. 1952) . Jednak zgodnie z art.65 powołanej ustawy - sprawy o świadczenia z funduszu, do których prawo powstało do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na zasadach i w trybie określonych w dotychczasowych przepisach.

W rozpoznawanej sprawie prawo do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego zostało przyznane córce wnioskodawcy decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. od czerwca 1998r., a zatem przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, co - zgodnie z jej art.72, nastąpiło w dniu 1 maja 2004 r.

Zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje więc art.17 ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1991 r., Nr 45, poz. 200 z późn. am.), zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych może w szczególnie uzasadnionych przypadkach umorzyć należności funduszu alimentacyjnego od osób zobowiązanych do alimentów oraz osób, które bezpodstawnie pobrały świadczenia z tego funduszu.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz z dodatkowych dokumentów przedłożonych przez odwołującego się do pisma z dnia 25 września 2018r. wynika , że sytuacja materialno- bytowa J. S. (1) jest trudna i skutkuje niskim jego standardem życia .

Jedynym bowiem źródłem utrzymania od dnia 06 lutego 2018r. jest renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznana na stałe , a stan zdrowia umożliwia zobowiązanemu podejmowanie zatrudnienia jedynie w warunkach chronionych .

Jednak z orzecznictwa sądów powszechnych wynika , że umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego jest instytucją nadzwyczajną, możliwą do zastosowania w szczególnie uzasadnionych przypadkach , czyli w sytuacjach wyjątkowych powstałych w wyniku wypadków losowych lub okoliczności niezależnych od postępowania zobowiązanego , w następstwie których jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu , że nie jest on w stanie spłacać na bieżąco swoich należności i brak jest perspektyw poprawy jego sytuacji .

Takie okoliczności – w ocenie sądu – nie zachodzą w sprawie po stronie J. S. (1) .

Wnioskodawca bowiem ma przyznane - od dnia 06 lutego 2018r.- na stałe prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy , które wypłacane jest przez ZUS w miesięcznej wysokości netto 751,92 zł . Zatem w tym zakresie nastąpiła poprawa w sytuacji majątkowej wnioskodawcy , gdyż od dnia 06 lutego 2018r. posiada stałe źródło dochodu .

Sąd uwzględnił również fakt , że J. S. (1) spłaca należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego w ratach , a wysokości tej raty od lipca 2018r. wynosi 100zł miesięcznie . W tym czasie na wniosek Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego zawieszona jest postępowanie egzekucyjne w tym zakresie .

Przy rozstrzygnięciu sprawy istotne znaczenie miał również fakt , że wnioskodawca zachował choć ograniczone zdolności zarobkowania , przy czym takich prac nie podejmuje .

Na rozprawie w dniu 26 września 2018r. wnioskodawca wskazał , że miał możliwość podjęcia zatrudnienia w Inspektoracie (...) w Z. , gdzie odbywał pięcioletni staż pracy , jednak po informacji komornika o możliwości zajęcia przyszłego wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia nie doszło do podpisania umowy . W tym zakresie w ocenie Sądu – J. S. (1) nie wykazał należytych starań w zakresie pozyskania dodatkowych źródeł dochodów . Wnioskodawca też nie przedstawił dowodów – mimo ciężącego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu z art. 6 k.c. , że czynił starania w zakresie pozyskania pracy w zakładach pracy chronionej lub u innych pracodawców na stanowiskach utworzonych dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności .

W konsekwencji Sąd podziela stanowisko strony pozwanej , że całokształt okoliczności sprawy nie pozwala uznać , że po stronie zobowiązanego zaistniały obiektywne okoliczności trwałej utraty możliwości spłaty zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego w likwidacji .

Należy również uwzględnić fakt , że świadczenia wypłacone z funduszu nie są oprocentowane , zatem nie następuje wzrost kwoty długu .

Ponadto J. S. (1) otrzymując decyzję o podjęciu przez fundusz alimentacyjny wypłat świadczeń alimentacyjnych w zastępstwie osoby zobowiązanej do ich płacenia został pouczoney , że mają one charakter zwrotny . Świadczenia te były wypłacane w zastępstwie zobowiązanego przez kilka lat , a zatem konieczność spłaty zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego jest następstwem okoliczności zależnych od wnioskodawcy .

Sąd nie uznał za szczególną okoliczność , która uzasadniałaby umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego - fakt zadłużenia wnioskodawcy wobec podmiotów . Okoliczność ta – w ocenie sądu – jest jedynie dowodem świadczącym o nieprawidłowym gospodarowaniu przez wnioskodawcę posiadanymi środkami finansowymi. Jednakże w tym zakresie należy zwrócić uwagę na fakt , że w sprawie Sądu Rejonowego w Złotoryi, sygn. akt IC 1055/18 , z powództwa J. S. (2) przeciwko Towarzystwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o pozbawienie tytułu wykonawczego wydane zostało w dniu 24 lipca 2018r. w postanowienie o zabezpieczeniu roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie - z uwagi na zarzut przedawnienia roszczenia (karta 26) .

Przedstawione okoliczności – zdaniem sądu - wskazują, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żaden szczególny przypadek uzasadniający umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 67 ustawy o świadczeniach rodzinnych egzekucję należności z tytułu wpłaconych świadczeń z funduszu prowadzi się w dalszym ciągu aż do ich zaspokojenia. Zdaniem Sądu posiadane przez ubezpieczonego możliwości zarobkowe - pozwolą jemu na stopniową, choćby częściową spłatę zaległości wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego .

Reasumując Sąd – na podstawie art. 477 § 1 k.p.c. – oddalił odwołanie , gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu .